

anses for at have opnået fuldt selvstyre i pagtens forstand, idet et sådant selvstyre kunne opnås på 2 måder, enten ved at området blev selvstyrende, eller ved at det blev en fuldt ligeberettiget del af en bestående stat.

De behandlede spørgsmål gav anledning til en række resolutioner, og om de vigtigste kan i korthed anføres følgende:

a) Revision af standardformularen for afgivelse af oplysninger i henhold til artikel 73. e.

Da den hidtil anvendte formular ikke fandtes tilfredsstillende, havde det særlige udvalg approberet en mere tidssvarende affattelse på grundlag af de indhøstede erfaringer. Denne godkendtes af 4. udvalg med 38 stemmer og vedtoges af forsamlingen den 7. december 1951 med 46 stemmer.

b) Økonomiske forhold og udvikling i de ikke-selvstyrende områder. Det særlige udvalgs beretning herom godkendtes af 4. udvalg med 39 stemmer og vedtoges af forsamlingen den 18. januar 1952 med 48 stemmer, deriblandt Danmarks, mod 5.

c) 4. forsamling havde ved resolution nr. 334 af 2. december 1949 vedtaget, at plenarforsamlingen skulle udtale sig om, hvilke momenter der burde tages i betragtning ved afgørelsen af, hvorvidt et område er et sådant, hvis befolkning endnu ikke har opnået fuldt selvstyre*). Et af det særlige udvalgs nedsat underudvalg havde udarbejdet en redegørelse for problemet, som med visse ændringer godkendtes af udvalget. Denne beretning gav anledning til langvarige drøftelser i 4. udvalg, i hvilke Danmark på grund af spørgsmålets særlige interesse med hensyn til Grønland tog aktiv del. Danmark og Pakistan fremsatte et resolutionsforslag, hvis hovedtanke var at få den endelige behandling af og stillingtagen til spørgsmålet udsendt, indtil udtalelser om medlemsstaternes synspunkter var indsendt og det særlige udvalg nærmere havde overvejet disse i sit møde i 1952. Indtil da skulle den foreliggende

beretning fra det særlige udvalg være retningsgivende. Imidlertid blev der tillige af Guatemala fremsat et forslag gående ud på at nedsætte et underudvalg til undersøgelse af spørgsmålet, og Venezuela foreslog, at der skulle nedsættes et særligt udvalg til at studere spørgsmålet i løbet af 1952 og at udsætte behandlingen af dette, til udvalgets betænkning forelå. Uruguay foreslog en tilføjelse hertil. Efter en langvarig diskussion om de forskellige forslags indbyrdes prioritet enedes de forskellige forslagsstillere om at rådslå indbyrdes, hvorefter Danmark, Guatemala, Pakistan og Venezuela fremsatte et fælles resolutionsforslag om nedsættelse af et underudvalg (hvoraf bl. a. Danmark blev medlem), der skulle søge at foretage en systematisk opstilling i to hovedgrupper af de afgørende momenter, alt efter som udviklingen i området går i retning af uafhængighed eller tilslutning til et land som ligeberettiget del deraf.

Underudvalgets beretning blev drøftet i 4. udvalg den 9. januar 1952. Den konkluderede i et resolutionsforslag, hvorefter den af underudvalget udarbejdede liste over afgørende faktorer skulle lægges til grund og medlemmerne skulle indbydes til at indsende deres synspunkter vedrørende disse inden den 1. maj 1952; endvidere skulle der udnævnes et særligt udvalg på 10 medlemmer til yderligere at undersøge spørgsmålet. Forslaget godkendtes af udvalget med 39 stemmer mod 0, medens 6 afholdt sig fra at stemme. Det nye midlertidige udvalg kom til at bestå af Amerikas Forenede Stater, Belgien, Birma, Cuba, Danmark, Frankrig, Guatemala, Irak og Venezuela.

Den danske repræsentant i 4. udvalg fremhævede under forhandlingerne den store betydning, man også fra dansk side tillagde spørgsmålet, og udtalte på sin tilslutning til det synspunkt, at enhver administrerende stat har ret til selv at afgøre de under dens suverænitet værende områders forfatningsmæssige stilling. Resolutionen vedtoges af plenarforsamlingen den 18. januar 1952

*) Se beretn. 4. saml. s. 44—45.